

МІЖНАРОДНА МІЖУРЯДОВА ОРГАНІЗАЦІЯ (ММО) — об'єднання держав на постійній основі, що має самостійні від держав-членів права та обов'язки, діє у межах установчого договору (статуту) та має на меті розвиток міждерж. співробітництва відповідно до норм міжнар. права. У 2-й пол. 19 ст. такі організації мали неполіт. характер і вузько спеціалізовані цілі. Серед них — Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ, заснований 1865), Всесвітній поштовий союз (ВПС, 1874) та ін., які діють досі (всього — близько 20).

Першою політ. ММО була Ліга Націй (1919—1946), досвід якої використано при утворенні у 1945 ООН. Після Другої світової війни розвивається система універсальних ММО, що уклали спец. угоди з ООН про співробітництво: — Міжнародна організація праці (МОП, 1919), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ, 1946), Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО, 1947), Міжнародна морська організація (ІМО, 1959). На регіон. рівні діють Ліга арабських держав (ЛАД, 1945), Організація американських держав (ОАД, 1948), Африканський Союз (1963), Організація ісламської конференції (ОІК, 1969), Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН, 1967), Рада Європи (РЄ) та ін. Особливе місце серед них займають Європейське економічне співтовариство, Європейське об'єднання вугілля і сталі (ЄОВС) та Європейське товариство по атомній енергії (Євратом), на основі яких виникло наддерж. регіон. утворення — Європейський Союз (ЄС).

Нині налічується близько 500 ММО у різних сферах міждерж. співробітництва. Україна — член понад 40 ММО: ООН (Україна - одна із держав-засновниць), Міжнародної організації праці (з 1954), Міжнародного агентства по атомній енергії (МАГАТЕ, 1957), Міжнародного валютного фонду (МВФ, з 1992), Міжнародної морської організації (з 1994), Ради Європи (з 1995) та ін. Доктрина міжнар. права визнає похідну (функціональну) міжнар. правосуб'єктність ММО, яка ґрунтується на установчому міжнар. договорі (статуті), а також на договорах, укладених ММО з ін. суб'єктами міжнар. права.

О. В. Тарасов